

REVISTA ORTodoxă

Seria a II-a, Anul 3 Nr. 13/februarie 2009

PERIODIC AL EPISCOPIEI GIURGIULUI

Icoană, sec. XVIII, colecția Muzeului Eparhial

REVISTA ORTodoxă

Apare cu binecuvântarea P.S. Dr. AMBROZIE - Episcopul Giurgiului

CUPRINS:

Lucrările Adunării Eparhiale a Episcopiei Giurgiului.....	3
84 de ani de la înființarea Patriarhiei Române Pr. Gabriel CHIRCLEANU - Consilier Mass-Media.....	4
3 ani de la alegerea Preasfințitului Dr. Ambrozie în demnitatea de Episcop al Giurgiului.....	6
Sesiunea de instruire a preoților în Eparhia Giurgiului, în vederea implementării proiectului catehetic "Hristos împărtășit copiilor" Pr. Gabriel CHIRCLEANU - Inspector Biroul de Catehizare.....	7
Şedința anuală de lucru a Adunării Naționale Bisericești a Bisericii Ortodoxe Române.....	8
Hotărâri ale Sfântului Sinod al Bisericii Ortodoxe Române, intrunit în zilele de 25-26 februarie 2009 Sfântul Sinod solicită alternativă la pașapoartele biometrice Biroul de Presă al Patriarhiei Române.....	9
Pastorală Sfântului Sinod la Duminica Ortodoxiei.....	13
Cuvânt al Sfântului Vasile cel Mare despre post.....	16
Sfinții părinți despre post.....	17
Canonul cel Mare - Chemarea la pocăință Părintele Alexander Schmemann.....	18
Actualitatea Eparhială.....	20
Agenda de lucru a Preasfințitului Părinte Ambrozie - luna februarie 2009.....	21
Mănăstirea Comana - vatră a monahismului din județul Giurgiu.....	23

COLEGIUL DE REDACȚIE:

**PREȘEDINTE:
PS. DR. AMBROZIE EPISCOPUL GIURGIULUI**

REDACTORI:

Pr. Constantin BUGA
- Vicar Administrativ

Pr. BALABAN Mihail Constantin
- Consilier Cultural

Protos. Teodor ȘERBAN
- Secretar Eparhial

Pr. Gabriel CHIRCLEANU
- Consilier Mass-Media

Editura Eparhia Giurgiului
ISSN: 1843 9810

Adresa:
Epicopia Giurgiului, str. Portului, nr. 13,
cod 080015, tel. 0246/214 081
Web: www.episcopiagiurgiului.ro
e-mail: episcopia.giurgiului@yahoo.com

LUCRĂRILE ADUNĂRII EPARHIALE A EPISCOPIEI GIURGIULUI

Potrivit Statutului de Organizare și Funcționare a Bisericii Ortodoxe Române și în urma convocării făcute de către Preasfințitul Părinte Ambrozie, Episcopul Giurgiului, prin Decizia nr. 12, dată de la Centrul Eparhial din Giurgiu, membrii Adunării Eparhiale a Episcopiei Giurgiului s-au întrunit, în data de 2 februarie 2009, la Mănăstirea Sf. M. Mc. Gheorghe din Giurgiu, pentru a analiza activitatea bisericească desfășurată în anul 2008 în Eparhia noastră.

Deschiderea lucrărilor a fost precedată de săvârșirea Sfintei Liturghii și de slujba de Te-Deum, oficiate de către Preasfințitul Ambrozie, în Catedrala Episcopală „Adormirea Maicii Domnului” din municipiul Giurgiu. Ședința a început în jurul orelor 12,00, în prezența majorității deputaților Adunării Eparhiale, alături de care se aflau și membrii Permanenței Consiliului Eparhial, preacucernicii protopopi, precum și stareții și staretele din Eparhie. În deschiderea lucrărilor, Preasfințitul Părinte Ambrozie a prezentat o sinteză a activității desfășurate în anul 2008 în cadrul eparhiei Giurgiului, sinteză ce a fost îndreptată în trei direcții: pastoral-liturgică, social-filantropică și cultural-misionară. Lucrările Adunării Eparhiale au continuat apoi cu prezentarea rapoartelor generale anuale ale sectoarelor administrației eparhiale, luări de cuvânt ale membrilor, propunerii și observații pe marginea activității desfășurate în eparhie în anul 2008 și proiecte pentru anul 2009.

În cuvântul de final al lucrărilor, Preasfințitul Dr. Ambrozie a subliniat importanța conlucrării dintre clerici și mireni pentru împlinirea lucrării misionare a Bisericii în lumea de astăzi.

ADUNAREA EPARHIALĂ

Art. 90 - Adunarea Eparhială este organism deliberativ pentru toate problemele administrative, culturale, social-filantropice, economice și patrimoniale ale eparhiei.

Art. 91 - (1) Adunarea Eparhială se compune din reprezentanții aleși ai clerului și ai credincioșilor, în proporție de o treime clerici și două treimi mireni, cu o viață morală și religioasă demnă de un

creștin, care au candidat cu binecuvântarea ierarhului locului. Pentru activitatea potrivnică Bisericii, mandatele acestora se revocă de Adunarea Eparhială, la propunerea Chiriarhului.

(2) Membrii mireni în Adunarea Eparhială se aleg de către delegații Consiliilor Parohiale, constituți în colegii electorale mirenești, pe circumscriptii.

(3) Membrii clerici în Adunarea Eparhială se aleg de către toți preoții și diaconii în funcție, constituți în colegii electorale preoțesti, pe circumscriptii.

(4) Membrii Adunării Eparhiale, clerici și mireni, se aleg pe termen de patru ani. Ei pot fi aleși pentru cel mult două mandate.

(5) Numărul membrilor aleși ai Adunării Eparhiale este de 30.

(6) Președintele Adunării Eparhiale este Arhiepiscopul sau Episcopul, iar în caz de vacanță, locuitorul desemnat canonice și statutar.

(7) Episcopul-vicar sau Arhiereul-vicar este membru de drept al Adunării Eparhiale, cu vot deliberativ.

(Statutul pentru Organizarea și funcționarea Bisericii Ortodoxe Române)

84 DE ANI DE LA ÎNFIINȚAREA PATRIARHIEI ROMÂNE

In ziua de 4 februarie 2009, s-au împlinit 84 de ani de când Sfântul Sinod al Bisericii Ortodoxe Române a hotărât înființarea Patriarhiei Române.

A doua jumătate a secolului al XIX-lea înregistrează pentru istoria României, inclusiv a Bisericii Ortodoxe Române, evenimente esențiale: Unirea Principatelor (1859), războiul de independență (1877-1878), proclamarea Regatului (1881) și obținerea, în 1885, a autocefaliei Bisericii Ortodoxe Române. Le urmează Marea Unire din 1918 moment fundamental în istoria poporului român. Toate aceste schimbări, în plan intern și extern, au dus la schimbările politice de la începutul secolului al XX-lea reclamând afirmarea unui statut corespunzător și Bisericii Ortodoxe Române, adică ridicarea acesteia la rang de Patriarhie. Astfel, Sfântul Sinod al Bisericii Ortodoxe Române, în ședința de lucru din data de 4 februarie 1925, a hotărât înființarea Patriarhiei Române prin ridicarea Mitropolitului primat la rangul de Patriarh.

După citirea Actului oficial de înființare a Patriarhatului Ortodox Român, Sfântul Sinod a hotărât:

1. „Se înființează în Tara Românească, pentru Biserica Ortodoxă Autocefală Română, demnitatea de Patriarh;

2. Arhiepiscopul și Mitropolitul Ungro-Vlahiei se ridică, în calitatea sa de

Primul patriarh al Bisericii Ortodoxe Române (1925-1939)

Primat al României, la rangul de Patriarh al Bisericii Ortodoxe Autocefaile Române;

3. Patriarhul Bisericii Ortodoxe Române se va bucura de toate drepturile recunoscute de Sfintele Canoane și de legile Tăru;

4. Înalt Prea Sfințitul D.D. Miron, actualul Arhiepiscop și Mitropolit al Ungro-Vlahiei, devine, în calitatea sa de Primat al României, Patriarh al Bisericii Ortodoxe Române;

5. Hotărârea aceasta va fi înaintată Onor. Guvern spre legiferare printr-o lege specială și sancționată de M.S. Regele;

6. Alegerea, confirmarea și investirea viitorilor patriarhi se va face potrivit unei legi speciale;

7. Nu vor putea fi eligibili la

demnitatea de Patriarh decât Mitropoliții și Episcopii în funcțiune ai Sfintei noastre Biserici;

8. Se va comunica această hotărâre și tuturor celorlalte Biserici surori Ortodoxe de Răsărit;

9. Se deleagă o comisie alcătuită din I.P.S. Mitropolit Nectarie și P.P.S.S. Episcopi, Vartolomeu al Râmniciului Noul Severin și Lucian al Romanului, care să întocmească actul de notificare ce se va face celorlalte Biserici surori și care se va înscrie în Condica Sfântă a Sf. Sinod".

Hotărârea Sfântului Sinod, care urma să fie aprobată de autoritățile statului, a specificat ridicarea Bisericii Ortodoxe Române la rang de Patriarhie, iar titulatura de Patriarh i se acorda arhiepiscopului și mitropolitului Ungro-Vlahiei și Primat al României în funcțiune, Dr. Miron Cristea.

Propunerea de înființare a Patriarhiei Române a fost înaintată Senatului în ședința din 12 februarie 1925, de către ministrul Cultelor Alexandru Lapedatu și trimisă la Camera Deputaților în ziua de 17 februarie 1925. La 23 februarie 1925, regele Ferdinand I a promulgat „Legea pentru ridicarea Scaunului Arhiepiscopal și Mitropolitan al Ungro-Vlahiei, ca Primat al României, la rangul de Scaun Patriarhal.“

La 12 martie 1925, Patriarhul României a trimis, după tradiție, o scrisoare

irenică tuturor Bisericilor Ortodoxe surori prin care le făcea cunoscută ridicarea Bisericii Ortodoxe Române la rangul de Patriarhie. Patriarhul ecumenic Vasile III a înștiințat celealte Biserici Ortodoxe autocefale, printr-o scrisoare enciclică datată 20 martie 1925, că a fost de acord cu hotărârea Sfântului Sinod al Bisericii Ortodoxe Române ca aceasta să fie înălțată la rang de Patriarhie, căreia, printr-o delegație oficială de la Constantinopol i s-a și înmânat Tomosul patriarhal de recunoaștere a Înaltei instituții bisericești din România. Totodată, adresa rugăminte către celealte Biserici autocefale să-și dea și ele consimțământul și să transmită acordul lor întâiului Patriarh al României, Miron Cristea, acte ce au ca scop întărirea legăturilor cu Biserica Română, la unitatea și propășirea întregii Ortodoxii. În urma acestei scrisori transmisă de Patriarhul ecumenic Vasile III și a scrisorii irenice transmisă de Sfântul Sinod al Bisericii Ortodoxe Române, au început să ajungă la București scrisori de recunoaștere a Patriarhului român, din partea vechilor patriarhate răsăritene, precum și a Bisericilor Ortodoxe Autocefale. Tomosul patriarhal nr. 1579 din 30 iulie 1925, prin care Patriarhia Ecumenică recunoștea înființarea Patriarhiei Române, a fost adus în țară la sfârșitul lunii septembrie 1925 de o delegație a Patriarhiei Ecumenice alcătuită din mitropolitii Ioachim al Calcedonului, Ghermanos al Sardeonului și primul dragoman al Patriarhiei, Spiros Constantindis, împreună cu o scrisoare din

partea ecumenicului Vasile III. În manarea oficială a tomosului s-a făcut în cadrul unei slujbe și ceremonii speciale, în Catedrala din București, în ziua de 27 septembrie 1925.

Ceremonia întronizării primului Patriarh al Bisericii Ortodoxe Române, Dr. Miron Cristea, București, 1 noiembrie 1925. Detaliu din tabloul aflat la Cancelaria Sfântului Sinod de la Mănăstirea Antim

În ziua de 1 noiembrie 1925, la Catedrala Patriarhală din București a avut loc săvârșirea Sfintei Liturghii cu ocazia întronizării primului patriarh, după care înalții demnitari de stat, în frunte cu patriarhul, au mers la Palatul Regal pentru investire. În prezența Curții regale, prof univ. Dr. Alexandru Lapedatu a dat citire decretului regal de investire a patriarhului Miron Cristea. Regele Ferdinand I, primind cărja din mâna mitropolitului Pimen al Moldovei, i-a încredințat-o patriarhului, rostind cuvintele: „Îți încredințez cărja de Patriarh pentru a păsori turma Patriarhiei Române“. După înmânarea cărjei patriarhale, cortegiul fastuos a mers la Catedrala Patriarhală pentru săvârșirea slujbei de înscăunare a primului patriarh și pentru înmânarea însemnelor patriarhale.

Cu ceremonia investirii și

întronizării primului patriarh, înființarea Patriarhiei Române poate fi socotită deplin și canonic înfăptuită. Ridicarea Bisericii Ortodoxe Române la rangul de Patriarhie a înconjurat o lucrare bisericească de veacuri, care a impus Ortodoxia românească nu numai pe plan intern, ci și extern. Ea este, deopotrivă, un drept și un titlu de merit pentru Biserica românească și credincioșii ei, dobândit în secole întregi de activitate sub toate aspectele vieții religioase.

Bibliografie

Alexandru Moraru, *Biserica Ortodoxă Română între 1885-2000*, București, vol III, Ed. EIMBOR, 2006

Pr. Dr. Niculae Șerbănescu, *Patriarhia Română la 70 de ani (1925-1995)*,

Pr. Prof. Dr. Mircea Păcurariu, *Istoria Bisericii Ortodoxe ...*, vol. 3, București, Ed. II, 1997

*Pr. Gabriel CHIRCULEANU,
Consilier Mass-Media*

3 ANI DE LA ALEGAREA PREASFINȚITULUI DR. AMBROZIE ÎN DEMNITATEA DE EPISCOP AL GIURGIULUI

În ziua de 8 februarie 2009, se împlinesc 3 ani de când Colegiul Electoral Bisericesc, sub președinția vrednicului de pomenire Părinte Patriarh Teocist, a ales în demnitatea de Episcop al Giurgiului, pe Preasfințitul Dr. Ambrozie. Preasfinția Sa s-a născut la data de 20 aprilie 1969 în localitatea Scorteni, județul Prahova. Închinoviat la Schitul Crasna, Prahova, în anul 1990, a fost tonsură în monahism în anul 1991, primind numele Ambrozie și hirotonit ieromonah în anul 1992. În anul 1996 a fost numit prin decizie patriarhală stareț al Schitului Darvari din București. Între anii 1992-1996, a urmat cursurile Facultății de Teologie Ortodoxă „Justinian Marina” din București, elaborând o teză de licență despre iisihasm. În anul 1999, a primit rangul de Protosinghel și a început studiile de doctorat la Facultatea de Teologie a Universității din Salonic, Grecia, pe care le-a încheiat în anul 2005, iar în ziua de 2 martie, același an, primește titlul de „Doctor în Teologie”.

În ziua de 4 octombrie 2000, a fost ales în funcția de episcop vicar patriarhal de către Sfântul Sinod, la propunerea vrednicului de pomenire Părinte Patriarh Teocist, hirotonia având loc la data de 15 octombrie 2000. În această calitate, a coordonat și îndrumat, conform deciziei patriarhale, următoarele sectoare: Relații Externe Bisericești, Comunități Externe, Învățământ, Biserica și Societatea, Diaconia, Biroul de Presă și Biroul de Pelerinaje. A desfășurat o intensă activitate de reprezentare a Bisericii Ortodoxe Române în țară și peste hotare, cu prilejul unor manifestări culturale și religioase.

Între anii 2000-2005 a desfășurat o serie de activități de reprezentare a Bisericii Ortodoxe Române peste hotare, la manifestări culturale și religioase, precum: Congresul Internațional „Orthodoxie și

Preasfințitul Părinte Dr. AMBROZIE,
Episcopul Giurgiului

Oikoumene”, organizat de Patriarhia Ecumenică (Kalamos, Grecia, 2002), și cele de la Bordeaux (Franța, 2001), Kykkos (Cipru, 2005), Tinos (Grecia, 2004), Elasona (Grecia, 2004), Milano și Padova (Italia, 2003), Istanbul (Turcia, 2005). În calitate de coordonator al Sectorului Comunități Externe, a vizitat comunități românești din Bulgaria, Grecia și Sfântul Munte Athos, Turcia, Cipru, Italia, Franța, Marea Britanie, Portugalia și Statele Unite ale Americii. S-a ocupat de înființarea unor noi parohii ortodoxe române în Australia: „Sfânta Treime” din Perth și „Sfântul Ioan Botezătorul” din Sydney, și în Noua Zeelandă: „Sfânta Maria” din Christchurch, și aducerea sub jurisdicția Patriarhiei Române a parohiei „Sfântul Ignatie Teoforul” din Auckland. În plan pastoral intern, a prezidat 12 conferințe preoțești desfășurate în cadrul Arhiepiscopiei Bucureștilor, între anii 2001-2005.

În ziua de 8 februarie 2006, a fost ales în demnitatea de Episcop al Giurgiului de către Colegiul Electoral

Bisericesc, întrunit sub președinția vrednicului de pomenire Părinte Patriarh Teocist și întronizat în ziua de 9 aprilie în Catedrala Episcopală „Adormirea Maicii Domnului” din Giurgiu.

În demnitatea de Episcop al Giurgiului, Preasfinția Sa a desfășurat o activitate deosebită din punct de vedere pastoral-misionar, cultural și social-filantropic. Astfel, au fost înființate Mănăstirea „Sf. M. Mc. Gheorghe” și Schitul „Sf. Nicolae” din Giurgiu, Mănăstirea „Buna Vestire” din Bolintin, Schitul „Acoperământul Maicii Domnului” din com. Izvoarele, satul Chiriacu, Mănăstirea „Sf. Ioan Rusul” în pădurea de la Slobozia și a fost reactivat Schitul „Barbu Belu” de la Gostinari. Cu binecuvântarea și implicarea directă a Preasfinției Sale, au fost înființate Așezământul „Grădina Maicii Domnului” și Casa protejată „Nifon Mitropolitul” de la Letea Nouă, Căminul de bărăni „Sf. Arhangeli” de la Slobozia, Cantina Socială „Sf. Nicolae cel Milostiv” din incinta Schitului, Cantina Socială „Sfântul Mina grabnic ajutătorul” din incinta Mănăstirii Buna Vestire, Cantina Socială Sf. Mucenită Filofteia de la Parohia Mihăilești II (Tufa), Cantina Socială „Sf. Ioan Rusul” de la Parohia Bolintin Vale II, Centrul Cultural-Pastoral „Meletie Arhimandritul” din incinta Mănăstirii Sfântul Mare Mucenic Gheorghe, Centrul Cultural-Misionar „Nichifor Crainic” din incinta Centrului Eparhial, Centrul Cultural „Radu Șerban” din incinta Mănăstirii Comana, Centrul Cultural „Dimitrie Bolintineanu” de la Parohia Bolintin Vale, Centrul Pastoral-Misionar „Arsenie Boca” de la parohia Drăgănești, Centrul Pastoral-Misionar „Mitropolit Tit Simedrea” din Ghimpăti. De asemenea, a fost înființată Editura Eparhială și Muzeul eparhial.

**Cu ocazia împlinirii celor 3 ani de la alegerea în demnitatea de
Episcop al Giurgiului, îi adresăm urarea
"INTRU MULTI ȘI FERICIȚI ANI, PREASFINTITE STĂPÂNE!"
cu sănătate, alese împliniri duhovnicești și rodnică arhipăstorire.**

SESIUNEA DE INSTRUIRE A PREOTILOR DIN EPARHIA GIURGIULUI, ÎN VEDEREA IMPLEMENTĂRII PROIECTULUI CATEHETIC „HRISTOS ÎMPĂRTĂȘIT COPIILOR”

Cu binecuvântarea și în prezența Preasfințitului Dr. Ambrozie, Episcopul Giurgiului, în ziua de 13 februarie 2009, în sala „Nichifor Crainic”, din incinta Centrului Eparhial, s-a desfășurat sesiunea de instruire a preoților din eparhia Giurgiului, în vederea implementării Proiectului catehetic „Hristos împărtășit copiilor”. Sesiunea de instruire a fost susținută de către PC. Pr. Dr. Constantin Naclad, Inspector pentru cateheza parohială în cadrul Patriarhiei Române și Coordonatorul Proiectului național catehetic „Hristos împărtășit copiilor”. Evenimentul a debutat cu prezentarea unui istoric al proiectului „Hristos împărtășit copiilor”, continuându-se cu o dezbatere privind metodologia propusă de proiect, cu trasarea unor principii clare pentru susținerea catehezei parohiale în eparhia Giurgiului. La eveniment au fost prezenți PC. Pr. Buga Constantin, Vicar Administrativ, PC. Pr. Balaban Mihail Constantin, Consilier Cultural al Episcopiei Giurgiului, PC. Pr. Gabriel Chirculeanu, Inspector al Biroului de catehizare, părinții protopopi, inspectorii responsabili cu cateheza parohială și preoți din cele 4 protopopiate ale eparhiei.

Proiectul „Hristos Împărtășit Copiilor”, numit astfel la propunerea Preafericitului Părinte Daniel, Patriarhul Bisericii Ortodoxe Române, este o inițiativă a Editurii Gospel Light lansată în spațiul eclesial răsăritean în urmă cu 10 ani și desfășurată în parteneriat cu Bisericile Ortodoxe locale. Până în prezent proiectul a fost lansat și se află în plină desfășurare în următoarele țări: Albania, Armenia, Bosnia, Georgia, Egipt, Liban și Federația Rusă, Bielorusia, Polonia, România.

Prin Hotărârea 1924/2008, Sfântului Sinod al Bisericii Ortodoxe Române a transmis un semnal puternic privind voința și hotărârea de a

reorganiza cateheza în Patriarhia Română și de a pune bazele unei structuri care să facă din această activitate o prioritate misionară a vremurilor noastre.

Astfel, fiecare parohie va înființa un birou de catehizare care va organiza ore de cateheză la care preoții vor susține cursuri, diferite de cele de la ora de religie din școli, pe baza ghidurilor catehetice „Hristos împărtășit copiilor”. Acestea nu inlocuiesc manualele de religie, ci reprezintă instrumente complementare de lucru de care preoții și catehetii au nevoie pentru a transmit copiilor, învățările biblice și pentru a-i ajuta să ajungă la maturitatea intru credință. Temele întâlnirilor vor fi adaptate vîrstei și capacitatii de înțelegere a copiilor și a tinerilor.

Intersul pe care preacucernicii preoți l-au arătat față de proiectul catehetic „Hristos împărtășit copiilor” cu ocazia prezentării sale în cadrul ședințelor administrative ale celor patru protoierii din cuprinsul Episcopiei Giurgiului, precum și faptul că în eparhia noastră unele parohii organizau deja întâlniri catehetice, constituie factori importanți care vor contribui la implementarea cu succes a acestui proiect catehetic în eparhia noastră.

*Pr. Gabriel CHIRCULEANU,
Inspector Biroul de catehizare*

ŞEDINȚA ANUALĂ DE LUCRU A ADUNĂRII NAȚIONALE BISERICEȘTI A BISERICII ORTODOXE ROMÂNE

In ziua de 24 februarie 2009, în Aula „Teocrist Patriarhul” a Palatului Patriarhiei, sub președinția Preafericitului Părinte Patriarh Daniel, s-a desfășurat ședința anuală de lucru a Adunării Naționale Bisericești a Bisericii Ortodoxe Române, informează Biroul de Presă al Patriarhiei Române. Adunarea Națională Bisericească este organismul central deliberativ pentru problemele administrative, sociale și culturale, economice și patrimoniale, format din membrii Sfântului Sinod și câte trei reprezentanți - doi mireni și un cleric + ai fiecărei eparhii. În cadrul ședinței la care a participat și Preasfințitul părinte Dr. Ambrozie, Episcopul Giurgiului, a fost examinat și aprobat Raportul general anual al Consiliului Național Bisericesc asupra activității Bisericii Ortodoxe Române în anul 2008, în ceea ce privește lucrarea pastoral-misionară, social-filantropică, organizatorică, administrativă, construirea de noi locașuri de cult, viață monahală, învățământ teologic și religios în școlile publice, patrimoniul cultural bisericesc, activitatea editorial-tipografică, relațiile cu alte culte, grija pentru comunitățile ortodoxe românești din străinătate, relațiile bisericești și interreligioase etc.

S-au bucurat de apreciere activitățile multiple ale Bisericii Ortodoxe Române din anul 2008, între care au fost evidențiate canonizarea a șaisprezece noi sfinti români, alegerea și întronizarea a zece noi ierarhi, resfințirea Catedralei Patriarcale (26 octombrie 2008) de către ierarhii Sfântului Sinod la împlinirea a 350 de ani de la sfîntirea sfântului locaș, precum și organizarea la București a pelerinajului cu moaștele Sfântului Apostol Pavel aduse de la Veria, Grecia, (23-29 octombrie 2008). A mai fost subliniată opera social-filantropică din cuprinsul Patriarhiei Române în care funcționează 345 așezăminte social-filantropice, dintre care: 109 așezăminte pentru copii, 51 așezăminte pentru vîrstnici, 106 cantine și brutării sociale, 23 cabinete medicale și 2 farmacii sociale, 11 centre de diagnostic și tratament pentru persoane cu nevoi speciale, 33 centre de consiliere, 1 centru pentru victimele traficului de ființe umane și 19 centre pentru asistența familiilor în dificultate. De serviciile și proiectele sociale desfășurate în eparhii, în anul 2008, au beneficiat 406.164 persoane și familii, din care: 135.916 copii din așezămintele sociale ale Bisericii, ale statului, dar mai ales din familiile sărace și fără posibilități de întreținere, 31.448

persoane cu dizabilități, cu deficiențe de vorbire, vedere și auz, consumatori de droguri sau alte tipuri de dependențe, persoane infectate cu HIV/SIDA, victime ale traficului de ființe umane și delicienți, 118.887 persoane vîrstnice din așezămintele de protecție socială bisericești, din centrele sociale de tranzit și adăposturi de noapte, bătrâni singuri, nedeplasabili, abandonati de familie și care prezintau grave probleme de sănătate, precum și 119.913 familii sărace, fără posibilități materiale sau adăpost, tineri, studenți, someri, detinuți eliberați sau victime ale inundațiilor și altor calamități. În anul 2008, pentru susținerea activităților social-filantropice și sprijinirea celor asistați și a sinistraților, la nivelul Patriarhiei Române, s-au cheltuit aproximativ 37.000.000 lei.

Între activitățile cultural-misionare a fost remarcată lucrarea desfășurată de Centrul de Presă **BASILICA** al Patriarhiei Române format din Radio Trinitas, Televiziunea **TRINITAS**, publicațiile **Lumina**, agenția de știri **Basilica** și **Biroul de Presă**. Membrii Adunării Naționale Bisericești au apreciat începutul lucrărilor de proiectare a Catedralei Măntuirii Neamului și a instalațiilor aferente, aceasta fiind o necesitate stringată.

În cuvântul adresat membrilor Adunării Naționale Bisericești, Preafericitul Părinte Patriarh Daniel a subliniat faptul că activitatea Bisericii Ortodoxe Române în anul 2008 a fost încununată de roade bogate și împliniri misionare, datorate strădaniilor tuturor celor ce s-au implicat, cu timp și fără timp, ierarhi, preoți și mireni deopotrivă, în plan pastoral-liturgic, cultural-misionar și social-filantropic.

Deși anul în care am intrat, 2009, este profund marcat de criza financiară și economică, totuși Biserica trebuie să continue cele mai importante lucrări ale sale în plan pastoral și social.

HOTĂRÂRI ALE SFÂNTULUI SINOD AL BISERICII ORTODOXE ROMÂNE, ÎNTRUNIT ÎN ZILELE DE 25-26 FEBRUARIE 2009

Hîntre hotărârile Sfântului Sinod al Bisericii Ortodoxe Române, reunit în sedință de lucru, sub presedinția Preafericitului Părinte Patriarh Daniel, la Reședința patriarhală, în zilele de 25-26 februarie 2009, menționăm:

- Aprobarea proiectului comun al Patriarhiei Române și Academiei Române, privind elaborarea unei Istorii a monahismului românesc de la origini până azi;

- Publicarea unei noi ediții, completate în anul 2009, a volumului *Sfântul Vasile cel Mare*.

Inchinare la 1600 de ani de la săvârsirea sa, în colecția Studia Basiliana;

- Organizarea de către Patriarhia Română a unui Congres Internațional dedicat *Sfântului Vasile cel Mare și celorlalți Părinți Capadocieni*, cu prilejul anului comemorativ-omagial, în perioada 1-4 noiembrie 2009;

- Înființarea Subcomisiei de muzică psalitică și liniară, afiliată Comisiei teologice, liturgice și didactice a Sfântului Sinod;

- Instituirea *Duminicăi părinților și copiilor*, în prima duminică după 1 iunie, în Patriarhia Română;

- Instituirea *Duminicăi migranților români*, în prima duminică după 15 august, în Patriarhia Română;

- Aprobarea hotărârii Adunării Eparhiale a

Episcopiei Slatinei de schimbare a titulaturii în *Episcopia Slatinei și Romanașilor*;

- Aprobarea criteriilor, privind elaborarea manualelor școlare de religie, conform noii metodologii aprobată de *Ministerul Educației, Cercetării și Inovației*, precum și a criteriilor de constituire a *Comisiei Patriarhiei Române*, pentru evaluarea proiectelor de manuale la disciplina *Religie*.

BIROUL DE PRESĂ AL PATRIARHIEI ROMÂNE

SFÂNTUL SINOD SOLICITĂ ALTERNATIVĂ LA PAŞAPOARTELE BIOMETRICE

În ședința de lucru din ziua de miercuri, 25 februarie 2009, Sfântul Sinod a adoptat, în unanimitate, hotărârea nr. 638/2009 în legătură cu problema noilor pașapoarte electronice care includ date biometrice:

1. În act de scrisoarea nr. 638 din 28 ianuarie 2009 a Preafericitului Părinte Patriarh Daniel adresată Ministerului Administrației și Internelor prin care se solicită o serie de precizări în legătură cu noile pașapoarte electronice care includ date biometrice. (vezi anexa 1).

De asemenea, în act de lămuririle aduse prin adresa nr. 3622071 din 5 februarie 2009 a Ministerului Administrației și Internelor Direcția Generală de Pașapoarte (vezi anexa 2) din care rezultă două asigurări importante:

a. A avea un pașaport este un drept și nu o obligație, pașaportul fiind un document eliberat la cerere pentru cei ce doresc să călăorească în afara spațiului Uniunii Europene. Astfel, se deduce că cei care invocă obiecții de conștiință sau motive religioase au libertatea să nu solicite acest nou tip de pașaport;

b. Fiecare cetățean are dreptul de a cunoaște în

mod direct conținutul datelor personale incluse în noul pașaport electronic care include date biometrice.

2. Constată că însăși opinia Comisiei Europene exprimată, la 16 martie 2005, prin Grupul European pentru etica în știință și noile tehnologii este împotriva implantării în corpul uman a cip-ului electronic: „utilizarea pentru scopuri nemedicale a implanturilor de informare și comunicare constituie o potențială amenințare la demnitatea umană și societatea democratică” (pct. 6.4), iar „implanturile destinate supravegherii ... ar putea fi folosite de către autoritățile statale, indivizi sau grupuri pentru a crește puterea lor asupra altora” (pct. 6.4.4).

3. Întrucât unele persoane au reticențe față de pașapoartele biometrice, se va interveni pe lângă instituțiile Statului Român (Președinție, Parlament, Guvern) cu solicitarea de a se adopta măsurile necesare pentru modificarea și completarea legislației în vigoare prin extinderea prevederilor referitoare la cazuri de urgență (pașaport temporar) și la cazuri când, din motive de conștiință sau religioase, persoana nu dorește pașaport electronic care include date biometrice.

4. În viitor, orice inițiativă de interes general bisericesc, care provine dintr-o eparhie, trebuie, mai întâi, analizată și dezbatută la nivelul centrului eparhial și al sinodului mitropolitan, iar apoi să fie înaintată Sfântului Sinod, spre dezbatere și hotărâre.

5. Văzând tulburarea provocată de opiniile confuze și contradictorii cu privire la noile pașapoarte

biometrice, Sfântul Sinod îndeamnă clerul, monahii și credincioșii să rămână statornici în credință în Mântuitorul Iisus Hristos, Biruitorul iadului și al morții, să sporească în rugăciune și fapte bune, viețuind creștinește în familie, mănăstire și societate, fără a răspândi panică și îngrijorare prin preocupare excesivă pentru lueruri trecătoare. Astfel, Dumnezeu ne va lumina, ne va apăra de tot răul și ne va ajuta să săvârșim binele.

Biroul de Presă al Patriarhiei Române

ANEXA 1

Nr. 638 / 28 ian.2009

**Domniei Sale,
Domnului Liviu DRAGNEA
Ministrul Administrației și Internelor**

DOMNULE MINISTRU,

Întrucât în ultimele zile s-au exprimat multe opinii confuze și contradictorii cu privire la noile pașapoarte electronice care integrează date biometrice, pe fondul lipsei unei reale dezbateri publice anterioare intrării în vigoare a prevederilor legale care reglementează acest domeniu, Ne adresăm Domniei Voastre pentru a solicita o serie de precizări.

Cunoaștem că, urmare aderării României la Uniunea Europeană, reglementările cu caracter normativ existente în spațiul european au devenit obligatorii și direct aplicabile în România. Astfel, *Regulamentul (CE) nr. 2252/2004 al Consiliului privind standardele pentru elementele de securitate și elementele biometrice integrate în pașapoarte și în documentele de călătorie emise de statele membre și Decizia Comisiei nr. C(2005)409 pentru stabilirea specificațiilor tehnice aferente dispozitivelor de securitate și elementele biometrice integrate în pașapoarte și în documente de călătorie emise de state membre sunt parte a dreptului intern, începând cu data de 1 ianuarie 2007, iar statul român are obligația să ia măsuri pentru aplicarea dispozițiilor acestora în termenele stabilite cu acordul Comisiei Europene.*

În preambulul Regulamentului (CE) nr. 2252/2004 al Consiliului este precizat că scopul inserării elementelor de identificare biometrică este acela de a proteja documentele de călătorie împotriva falsificării și pentru a stabili o corelație fiabilă între deținătorul legal al documentului și documentul respectiv.

Regulamentul specifică datele biometrice care urmează a fi inserate în noile pașapoarte, iar acestea constau, obligatoriu, în **fotografia facială și amprente digitale**, o eventuală suplimentare a acestora fiind la aprecierea statelor membre.

1. Având în vedere cele de mai sus, considerăm că aceste prevederi au fost implementate în România în mod amplificat și excesiv care a trezit reacții în societate, mai ales că nu a existat o dezbatere publică și nici consultarea instituțiilor cu larg impact social, inclusiv a Bisericii.

Astfel, articolul 1 alin. 3 al *Regulamentului* precizează că prevederile sale nu se aplică și cărților de identitate emise de statele membre resortanților lor sau pașapoartelor și documentelor de călătorie temporare cu o valabilitate de 12 luni sau mai puțin. Cu toate acestea, în România se eliberează deja carnete de conducere ce conțin date biometrice și există indicii despre extinderea acestui sistem și la cărțile de identitate.

Iar în ceea ce privește datele personale care se pot stoca, prevederile legale românești sunt mai extinse decât cele europene. Definiția dată prin Hotărârea Guvernului nr. 557/2006, modificată și completată, datelor biometrice (art. a lit. b) extinde fără nici un fel de explicații sfera informațiilor care pot fi stocate, făcând referire la: „**imaginăria facială, impresiunea digitală, precum și orice alte date ale persoanei care pot fi introduse în mediul de stocare electronică.**”

O serie de nelămuriri din punct de vedere legal ridică și menționarea CNP-ului pe pașaport, alt element a cărui prezență nu este solicitată de către *Regulament*, ci intră în conflict cu prevederile europene referitoare la protecția datelor cu caracter personal.

Considerăm că, **în situația în care nu există în acest sens o obligație expresă decurgând din calitatea de membru al Uniunii Europene, trebuie evitată orice cerință suplimentare în domeniul atât de delicat al prelucrării datelor privitoare la persoana umană.**

2. Pe de altă parte, Vă solicităm să precizați dacă și în ce măsură următoarele prevederi legale care privesc și domeniul vieții religioase vor fi afectate de introducerea noilor pașapoarte electronice.

Astfel, art. 5 alin.5 din *Legea nr. 489/2006 privind libertatea religioasă și regimul general al cultelor stabilește că „este interzisă prelucrarea datelor cu caracter personal legate de convingerile religioase sau de apartenența la culte, cu excepția desfășurării lucrărilor de recensământ național aprobat prin lege sau în situația în care persoana vizată și-a dat, în mod expres, consimțământul pentru aceasta”, iar Hotărârea Guvernului nr. 978/2006 asigură celui care solicită eliberarea unui pașaport dreptul ca „**fotografia să poată fi realizată cu capul acoperit, din motive religioase.**”*

3. În momentul de față **Biserica Ortodoxă Română este preocupată în ce măsură stocarea informațiilor**

despre persoană prin intermediul pașapoartelor biometrice aduce atingere libertății și demnitatei persoanei, vieții intime, familiale și private. Această îngrijorare se datorează și lipsei de transparență din partea instituțiilor statului român cu privire la categoriile de date stocate și absenței unei dezbateri publice prealabile introducerii acestui nou tip de pașapoarte.

Sperăm că lămuririle pe care le veți da vor asigura clerul, monahii și credincioșii mireni ai Bisericii Ortodoxe Române că drepturile lor cetățenești, libertatea și demnitatea persoanei sunt pe deplin respectate.

Cu stimă și binecuvântare,

† DANIEL
Patriarhul Bisericii Ortodoxe Române

ANEXA 2

MINISTERUL ADMINISTRAȚIEI ȘI INTERNELORE DIRECȚIA GENERALĂ DE PAȘAPOARTE

Exemplar nr. 1, Nr. 3522071, București, 05.02.2009

Către

PATRIARHIA ROMÂNĂ
Preafericitului Părinte Patriarch Daniel

Urmare memoriului Dvs. nr. 638/28.01.2009 adresat Direcției Generale de Pașapoarte și Ministerului Administrației și Internelor referitor la opinile confuze și contradictorii cu privire la noile pașapoarte care integrează date biometrice, conform competențelor specifice, am onoare să vă comunic următoarele:

Atacurile teroriste din 11 septembrie 2001 au atras consecințe politice și economice nebănuite, iar în acest context, necesitatea introducerii documentelor de călătorie cu date biometrice, privite ca modalitate de a eficientiza și întări combaterea eficientă a crimei organizate și a imigratiei ilegale, a cunoscut o evoluție rapidă.

În anul 2002, în cadrul programului US-VISIT, S.U.A. a promulgat documentul de securizare a frontierelor „Enhanced Border Security Act”, prin care cele 27 de națiuni incluse în programul Visa Waiver erau obligate ca, până la data de 26.10.2004 (ulterior amânat pentru 2006), să introducă pașapoarte ce vor permite stocarea de date biometrice conform standardelor ICAO (International Civil Aviation Organisation), organizația desemnată să elaboreze în acest sens documentele de referință (ICAO Document 9303). Instrucțiunile elaborate în acest sens impun introducerea în pașaport a unui microprocesor (chip RFID) care să permită stocarea și comunicarea de date, până în prezent, acest document reprezentând standardul în domeniu.

La Reuniunea Consiliului European din 19 și 20 iunie 2003 de la Salonic, a fost întărită necesitatea unei abordări coerente în cadrul Uniunii Europene privind elementele de identificare biometrice pentru documentele emise resortanților din țări terțe, pentru pașapoartelor cetățenilor Uniunii Europene și sistemele de informații (VIS și SIS II). În plus, prin introducerea datelor biometrice în pașapoarte, statele participante la Programul Visa Waiver se aliniază la solicitările SUA în domeniu, pentru ca cetățenii lor să aibă dreptul să intre pe teritoriul SUA fără viză. La nivel european a fost adoptat Regulamentul (CE) nr. 2252/2004 privind standardele pentru elementele de securitate și elementele biometrice integrate în pașapoarte și în documente de călătorie emise de statele membre, publicat în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene nr. L 385/29.12.2004, act ce asigură implementarea unor măsuri unitare pe întreg teritoriul Uniunii Europene și care este obligatoriu în toate elementele sale, aplicându-se direct în toate statele membre în conformitate cu Tratatul de instituire a Comunității Europene.

Totodată, la capitolul IV, secțiunea a 2-a, punctul 67 din H.G. nr. 1540/25.11.2008 pentru aprobarea Strategiei naționale privind aderarea la spațiul Schengen pentru perioada 2008-2011, este prevăzut faptul că „În ceea ce privește documentele de călătorie și autorizațiile de intrare/ședere, se impune luarea măsurilor necesare asigurării celor mai înalte standarde stabilite la nivel comunitar”, acestea vizând „armonizarea actualelor elemente de siguranță din documentele emise de autoritățile române cu cele folosite de statele Schengen, inclusiv integrarea elementelor de identificare biometrice care determină o conexiune mai sigură între posesori și aceste documente și, totodată, o mai bună protecție împotriva folosirii în mod fraudulos a acestora”.

În conformitate cu dispozițiile art. 148 alin. (4) din Constituția României, revizuită, Parlamentul, Președintele României, Guvernul și autoritatea judecătorească garantează aducerea la îndeplinire a obligațiilor rezultate din actul aderării și din prevederile tratatelor constitutive ale Uniunii Europene, precum și din celelalte reglementări comunitare cu caracter obligatoriu.

Astfel, punerea în circulație a pașaportului electronic constituie o obligație asumată de România potrivit calității sale de stat membru al Uniunii Europene, în conformitate cu dispozițiile Regulamentului (CE) nr. 2252/2004 privind standardele pentru elementele de securitate și elementele biometrice integrate în pașapoarte și în documentele de călătorie emise de statele membre, și ale Deciziei Comisiei nr. C(2005)409 pentru stabilirea specificațiilor tehnice aferente dispozitivelor de securitate și elementele biometrice integrate în pașapoarte și în documentele de călătorie emise de statele membre, completată de Decizia Comisiei nr. C(2006)2909.

În acest sens, prin H.G. 557/26.04.2006 privind stabilirea datei de la care se pun în circulație pașapoartele electronice, precum și a formei și conținutului acestora, publicată în Monitorul Oficial nr. 376/02.05.2006, s-au definit pașaportul electronic și datele biometrice ce urmează a fi introduse în cuprinsul acestuia și s-au stabilit forma și conținutul

pașaportului electronic și data de 1 ianuarie 2007 ca dată de punere în circulație a acestui document de călătorie în România. Însă, din considerente obiective, determinate de necesitatea respectării procedurilor legale privind achizițiile publice, această dată a fost prorogată prin acte normative succesive, cel din urmă - H.G. 571/28.05.2008 - stabilind ca aceasta să fie 31 decembrie 2008. Acesta a constituit termenul limită de punere în circulație a documentelor de călătorie electronice, întrucât România fusese notificată cu privire la declanșarea procedurii necontencioase, premergătoare acțiunii în constatarea neîndeplinirii obligațiilor în fața Curții de Justiție a Comunității Europene.

Prin urmare, noțiunea de „pașaport electronic” a fost definită printre-un act normativ publicat în Monitorul oficial încă din cursul anului 2006, context în care apreciem că s-a asigurat accesul cetățenilor la acest act normativ, pentru a lăsa cunoștință despre forma, conținutul și data punerii în circulație a pașaportului electronic.

Precizăm că în conformitate cu prevederile art. 4 alin. (3) din Regulamentul (CE) 2252/2004, datele biometrice ale persoanei pot fi utilizate doar pentru verificarea autenticității documentului și a identității titularului pe baza elementelor compatibile direct. Acest lucru reiese explicit și din cuprinsul Legii nr. 248/2005 privind regimul liberei circulației a cetățenilor români în străinătate, astfel cum a fost modificată și completată prin O.U.G. nr. 207/04.12.2008, publicată în Monitorul Oficial nr. 831/10.12.2008, care în Secțiunea I denumită „Stocarea datelor persoanei” stabilește fără echivoc datele biometrice care se includ în pașapoartele electronice: „imagină facială și impresiunea digitală a două degete” (art. 7). Aceste prevederi reprezintă garanții legale pentru cei vizuați, cu privire la prelucrarea datelor personale - prin stabilirea clară a unui scop și a datelor biometrice incluse - astfel ca prelucrarea să nu se realizeze în mod arbitrar.

Mentionăm, de asemenea, că, alături de elementele biometrice sus-menționate, în cip-ul electronic sunt incluse (ca măsură de siguranță suplimentară), datele de identificare a persoanei, aceleași cu cele stocate în banda de citire optică vizibilă, în clar, pe fila informatizată din policarbonat. Totodată, este de reținut că tocmai respectarea specificațiilor tehnice cuprinse în deciziile comunitare, referitoare la realizarea cipului electronic, face ca datele incluse în acesta să nu poată fi citite decât la foarte mică distanță, situație care exclude posibilitatea unei accesări neautorizate.

De altfel, ca o garanție suplimentară față de cele enumerate mai sus, în proiectul hotărârii Guvernului pentru modificarea și completarea H.G. nr. 94/2006 pentru aprobarea normelor metodologice de aplicare a Legii nr. 248/2005 privind regimul liberei circulații a cetățenilor români în străinătate, aflat în curs de elaborare, postat spre dezbatere publică pe pagina de internet a Ministerului Administrației și Internelor, la secțiunea „Transparentă decizională”, este prevăzută posibilitatea ca, la ridicarea pașaportului simplu electronic de la sediul serviciului public comună pentru eliberarea și evidența pașapoartelor simple, **titularul să poată solicita verificarea datelor înscrise în mediul de stocare electronică**. Totodată, trebuie să se țină cont și de faptul că H.G. nr. 557/2006 este acul normativ care stabilește condițiile de prelucrare a datelor incluse în pașapoarte, această operațiune putând fi realizată doar cu respectarea Legii nr. 677/2001 pentru protecția persoanelor cu privire la prelucrarea datelor cu caracter personal și libera circulație a acestor date.

În ceea ce privește menționarea codului numeric personal în pașaport, precizăm că în conformitate cu dispozițiile art. 6 din O.U.G. nr. 97/2005 privind evidența, domiciliul, reședința și actele de identitate ale cetățenilor români, acesta reprezintă un număr semnificativ ce individualizează o persoană fizică și constituie singurul identificator pentru toate sistemele informatici care prelucrează date cu caracter personal privind persoana fizică”. Prin urmare, introducerea codului numeric personal în pagina cu date de identificare a titularului este necesară pentru identificarea acestuia și evitarea folosirii frauduloase a documentului de călătorie.

În acest sens, precizăm că Regulamentul (CE) nr. 2252/2004 stabilește doar standardele pentru elementele de securitate și elementele biometrice integrate în pașapoartele și în documentele de călătorie emise de statele membre, și nu categoriile de date de identificare a titularului care pot fi introduse în pașapoarte.

Având în vedere aceste aspecte, considerăm că nu se aduce atingere în vreun fel libertății și demnității persoanei, vieții intime, familiale și private sau dispozițiilor legale care reglementează libertatea religioasă și regimul general al cultelor. În acest sens, precizăm și faptul că, în cuprinsul proiectului hotărârii Guvernului pentru modificarea și completarea H.G. nr. 94/2006 pentru aprobarea normelor metodologice de aplicare a Legii nr. 248/2005 privind regimul liberei circulații a cetățenilor români în străini în străinătate, este prevăzută posibilitatea de preluare a imaginii faciale „cu capul acoperit, din motive religioase”.

Este de menționat și faptul că solicitarea eliberării unui pașaport simplu electronic este un drept, și nu o obligație, eliberându-se la cerere; totodată, în cuprinsul Legii nr. 248/2005 este prevăzută și posibilitatea eliberării, în anumite situații, a unui pașaport simplu temporar care nu conține date biometrice, pașaportul simplu electronic nefiind singurul document de călătorie care va putea fi eliberat cetățenilor români.

Mai mult, după aderarea României la Uniunea Europeană, dispozițiile art. 6 din Legea nr. 248/2005 stabilesc că „Pentru scopurile prezentei legi, cartea de identitate valabilă constituie document de călătorie pe baza căruia cetățenii români pot călători în statele membre ale Uniunii Europene”. Prin urmare, pașaportul simplu electronic nu este singurul document de călătorie în baza căruia cetățenii români pot călători în străinătate, nefiind obligatorie eliberarea acestuia.

În concluzie, precizăm că, potrivit preambulului Regulamentului (CE) nr. 2252/2004, armonizarea elementelor de securitate și integrarea elementelor de identificare biometrică reprezintă un pas important către utilizarea unor noi elemente în perspectiva evoluțiilor ulterioare la nivel european care să facă elementul de călătorie mai sigur și să stabilească o corelație mai fiabilă între definițorul legal al documentului și documentul respectiv, cu scopul de a contribui, în mod semnificativ, la asigurarea protecției împotriva folosirii frauduloase a acestuia.

Cu deosebită stină,

DIRECTOR GENERAL
Chestor de Poliție Sime Aurel - Vasile

PASTORALA SFÂNTULUI SINOD LA DUMINICA ORTODOXIEI

Preaiubitului cler, cinului monahal și dreptmăritoilor creștini din cuprinsul Patriarhiei Române, har, milă și pace de la Dumnezeu Tatăl, iar de la noi, arhierești binecuvântări

Iubiții noștri fiți sufletești,

În prima duminică din Sfântul și Marele Post, numită Duminica Ortodoxiei, Biserica dreptmăritoare din întreaga lume rememorează una dintre cele mai strălucitoare biruințe din primul mileniu, și anume, victoria definitivă asupra iconoclaștilor, adică a celor ce respingeau Sfințele Icoane, care au tulburat viața Bisericii și a credincioșilor ei, timp de mai bine de o sută de ani (726-843). În acea perioadă zbuciumată din viața Bisericii, cinstitorii Sfintelor Icoane au avut mult de suferit: unii au fost torturați, alții exilați din familiile, casele, orașele și țările lor, iar un mare număr de clerici, monahi și mireni și-au jertfit viața pentru a apăra dreapta credință și Sfințele Icoane.

La Sinodul al VII-lea Ecumenic de la Niceea (787) a fost stabilită învățătură ortodoxă despre cinstirea icoanelor și a sfintilor. În secolul următor, Biserica a proclamat cu tărie triumful Ortodoxiei asupra tuturor ereticiilor, astfel că la Sinodul de la Constantinopol, din 11 martie 843, pe lângă stabilirea pentru totdeauna a învățăturii că icoanele sunt reprezentări ale Mântuitorului, ale Preasfintei Născătoarei de Dumnezeu sau ale altor persoane care au dus o viață sfântă, plăcută lui Dumnezeu, părinții sinodali au reafirmat, sub inspirația Duhului Sfânt, întreaga învățătură de credință a Bisericii cuprinsă în hotărârile dogmatice ale celor șapte Sinoade Ecumenice. De aceea, duminica întâi din Postul Sfintelor Paști este numită Duminica Ortodoxiei.

Deși, în primele veacuri creștine, folosirea icoanelor în cultul Bisericii s-a stabilit treptat, ca răspuns la cerințele religioase și la evlavia momentului, „învățătura despre icoane a aparținut de la început Bisericii”ⁱ, astfel că la momentul disputei iconoclaste „icoana își ocupase deja locul ei în viața Bisericii”ⁱⁱ, fiind o parte constitutivă a vieții religioase particulare a credincioșilor și a vieții publice a Bisericii. Iată de ce, odată cu Sinodul VII Ecumenic din 787 și cu Sinodul de la Constantinopol din 843, a fost posibilă, pe temeiul mărturiei Sfintei Scripturi și a scrierilor unor Sfinți Părinți, lămurirea învățăturii despre cinstirea sfintelor icoane, făcându-se deosebire între cinstirea lui Dumnezeu numită adorare sau închinare, a Preasfintei Născătoare de Dumnezeu - numită preacinstire și a sfintilor - numită simplu cinstire.

Posibilitatea reprezentării iconografice a Domnului Hristos, a Maicii Domnului și a sfintilor, ca mărturie a harului lucrător și sfintitor al lui Dumnezeu în omenitate, pentru înălțarea omului către Dumnezeu, are temei în insăși Întruparea Cuvântului veșnic al lui Dumnezeu, fundamental hristologic al icoanei, după mărturia Sfântului Evanghelist Ioan care spune: „Ce era de la început, ce am auzit, ce am văzut cu ochii noștri, ce am privit și mâinile noastre au pipăit despre Cuvântul vieții,... și Viața s-a arătat și am văzut-o și mărturism și vă vestim Viața de veci care era de la Tatăl și s-a arătat nouă” (I Ioan 1, 1-2), cuvânt măiestrit descifrat de Sfântul Vasile cel Mare, arhiepiscopul Cezareii Capadociei, în Liturghia sa: „Iar când a venit plinarea vremii, ne-ai grăbit prin Însuși Fiul Tânăr Care (...) pe pământ S-a arătat și cu oamenii a vietuit; și din Sfânta Fecioară întrupându-Se, S-a smerit pe Sine, chip de rob luând, făcându-Se pe Sine asemenea cu chipul smeritului nostru trup, ca să ne facă asemenea chipului slavei Sale”ⁱⁱⁱ.

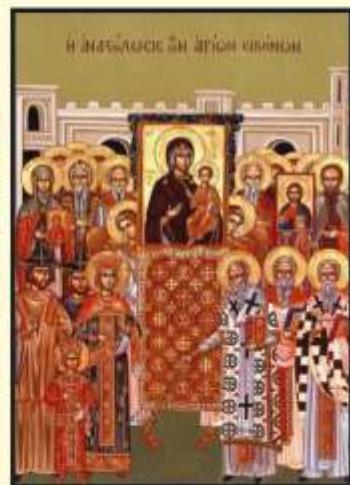
Învățătura ortodoxă despre icoană arată că, deși Dumnezeu nu poate fi văzut de oameni în toată strălucirea Lui dumnezească, negrătită, nepătrunsă și necuprinsă de firea omenească, totuși, din iubire față de oameni, Fiul și Cuvântul lui Dumnezeu S-a făcut Om, luând trup și chip omenesc, ca pe noi oamenii să ne ajute să vedem chipul slavei dumnezeiești. Prin urmare, lumina din icoana lui Hristos și din icoanele sfintilor ne îndreaptă spre lumina cea neînserată a slavei veșnice din Împărăția cerurilor. Sfintenia icoanei ne cheamă la sfintirea vieții și la trăirea virtuților creștine.

Dreptmăritoari creștini,

Bucuria vederii icoanei lui Hristos ne încredințează că Fiul veșnic, Cel Ce este necuprins de marginile lumii, S-a lăsat cuprins, după omenititatea Sa, pentru a fi pururea cu oamenii, arătându-ne în icoană slava Sa: „Și Cuvântul S-a facut trup și S-a sălăsluit între noi și am văzut slava Lui, slavă ca a Unuia-Născut din Tatăl, plin de har și de adevăr” (Ioan 1, 14). Deci, El S-a smerit și S-a făcut om în timp, ca pe oameni să-i ridice în slava Sa cea veșnică.

Reamintindu-ne, la vedere icoanei, că mărtuirea este o lucrare divino-umană, rod al întâlnirii harului lui Dumnezeu cu credința, cu evlavia și cu faptele bune ale omului, avem și încredințarea că, cinstind Sfințele Icoane, inimile noastre se încălzesc, iar mintea se luminează în fața iubirii lui Hristos pentru oameni, întrucât El „pentru noi oamenii, și pentru o noastră mărtuire, S-a pogorât din ceruri și S-a intrupat de la Duhul Sfânt și din Fecioara Maria și S-a făcut om” (Simbolul credinței).

Cinstirea icoanei lui Hristos în chip duhovnicesc înseamnă cinstirea Tainei Întrupării lui Hristos, Care ne cheamă să ne apropiem de El cu credință și cu dragoste, să ne lăsăm pătrunși de taina curățitoare și sfințitoare a Întrupării Sale, întrucât El S-a făcut om, ca pe noi să ne facă fii ai lui Dumnezeu, după har (cf. Ioan 1, 12-13).

Icoanele lui Hristos, ale Maicii Domnului și ale sfintilor, asemenea Sfintei Liturghii, mărturisesc în chip văzut despre pogorârea lui Dumnezeu către om și despre nevoința sau efortul omului de a se ridica neîncetat către Dumnezeu. Împreună, Sfintele Icoane descoperă taina credinței și a comuniunii cu Dumnezeu, datorită prezenței harice care le luminează și le sfîntește, fiind mijloace de mărturisire și întărire a credinței, de sporire a rugăciunii și de cultivare a sfinteniei și a frumuseții duhovnicești. Părintele Stăniloae ne arată că prin Sfintele icoane s-a păstrat unitatea și Tradiția Sfântă a Bisericii. „Numai unde cuvântul a fost asociat cu Tainele și cu cinstirea icoanelor, s-a păstrat unitatea credinței, acestea fiind, prin identitatea lor în toate timpurile, frânele care au ținut Cuvântul în matca Tradiției primite de la Apostoli” - spune marele teolog român iv

Îndeplinindu-și misiunea sa sfântă, Biserica ne cheamă neîncetat prin cuvintele Mântuitorului Hristos: „Veniți, binecuvântați Tatălui Meu, moșteniți Împărația cea pregătită vouă de la intemeierea lumii” (Matei 25, 34), pe care le adreseză tuturor celor care, în timpul vieții lor, au ascultat Evanghelia iubirii lui Hristos, să au împărtășit de harul dumnezeiesc prin Sfintele Taine și au căutat Împărația lui Dumnezeu prin lumina Sfintelor Icoane, arătând neconenit iubire milostivă și frâtească față de toți oamenii, dar, mai ales, față de cei flămânzi, insetați, străini, bolnavi și înemnițați (cf. Matei 25, 35-40).

De aceea, Vă îndemnăm, iubiți noștri frați și fii duhovnicești ca, în Duhul Sfânt, văzându-L în icoană pe Hristos Domnul Cel milostiv și iubitor de oameni, să fim următori ai pildei vieții Lui; rugându-ne în fața icoanei Preacuratei Fecioare Maria să ne străduim să fim buni și curați ca ea și, chemându-i în ajutor pe sfinti, prin rugăciune și sărutarea sfintelor lor icoane, să căutăm sfintenia, asemenea lor, prin pocăință, post, rugăciune și milostenie.

Preaiubiții noștri fii duhovnicești,

Duminica Ortodoxiei este sărbătoarea credinței dreptmăritoare, prin cuvânt și faptă, a tuturor credincioșilor ortodocși din lumea întregă, a tuturor celor ce păstrează și mărturisesc învățătura de credință a Bisericii celor șapte Sinoade Ecumenice, care stă la temelia adevăratei trăiri creștine ortodoxe și a sfintei lucrări a Bisericii lui Hristos în lume.

Biserica Ortodoxă Română, de origine apostolică, prin predica Sfântului Andrei, cel Întâi chemat la apostolie, Ocrotitorul României, cultivă neîncetă râvna păstrării cu sfintenie a dreptei credințe, confirmată dintr-o început prin alese fapte de evlavie și milostenie creștină ale binecredincioșilor creștini, ale preoților și monahilor, dintre care mulți s-au ridicat la vrednicia sfinteniei, devenind prieteni ai lui Dumnezeu (cf. Ioan 15, 15).

Faptele de evlavie ale poporului nostru dreptcredincios s-au manifestat, de-a lungul timpului, fie prin zidirea de sfinte locașuri de cult parohiale și mănăstirești, fie prin edificarea de așezăminte culturale, de învățământ și social-filantropice, presărate de la o margine la alta a țării. Această prezență și lucrare a faptelor de evlavie continuă și astăzi cu multă râvnă, ajungând până dincolo de granițele țării, în Europa Occidentală și în alte părți ale lumii, unde s-au stabilit mulți români ortodocși care viețuiesc în tradiția Bisericii noastre străbune.

Faptele milosteniei creștine sunt expresia concretă a iubirii aproapelui, ca roade ale dreptei credințe din care izvorăsc neîncetă, și care au ca scop ajutorarea celor aflați în necazuri și suferințe, după cum învață Sfântul Apostol Pavel: „Iar facerea de bine și intr-ajutorarea nu le dați uitării; căci astfel de jertfe sunt bine plăcute lui Dumnezeu (Evrei 13, 16)”.

Oricât de mari ar fi provocările și crizele lumii în care trăim, în contextul degradării vieții spirituale, a climatului social și economic pe plan mondial, dar și în țara noastră, avem datoria să rămânem neclintiți în dreapta credință, și în faptele cele bune, punându-ne nădejdea în Dumnezeu „Care ne dă cu belșug toate spre indulcirea noastră” (I Tim. 6, 17). Să ne unim în a face binele care aduce mângâiere celor în nevoi, alinare celor bolnavi, compasiune celor în durere, ajutând pe semenii noștri, cu generozitate și dragoste creștină, așa cum ne învață Hristos, Mântuitorul lumii.

Și în acest an, ne adresăm preoților și credincioșilor Sfintei noastre Biserici cu îndemnul părintesc de a organiza colecta pentru Fondul Central Misionar, arătând, ca și până acum, dragostea către Dumnezeu și către Biserica noastră. Să contribuim în această zi de prăznuire a Ortodoxiei, dar și în duminica următoare, fiecare cu darul său, după cum îl înțeămănuim în inima sa, bine știind că: „pe cel ce dă cu voie bună pe acela il iubește Dumnezeu” (II Cor. 9, 7).

Fiți încreșințați că, așa cum am făcut și în anii trecuți, fiecare bănuț pe care-l veți dărui acum va fi chivernisit cu grija și îndreptat, cum spune Sfântul Apostol Pavel, „fiecaruia după cum are cineva trebuință” (Rom. 4, 35), fie în scopul ajutorării unora dintre semenii noștri care sunt săraci, se află în situații limită sau sunt în suferințe cumplite, fie în scopul zidirii unor biserici și așezăminte filantropice ortodoxe, fie pentru continuarea și finalizarea diferitelor lucrări misionare și de ajutorare a fraților noștri români care viețuiesc în afara granițelor țării.

Așa cum ne-am împărtășit azi la Sfânta Liturghie din cuvintele Sfântului Vasile cel Mare, pe care, împreună cu ceilalți Sfinți Capadocieni, îl comemorăm și omagiem în acest an, 2009, se cuvine să ne rugăm pentru binefăcătorii Sfintei noastre Biserici și ai tuturor celor aflați în nevoi și să cerem Mântuitorului nostru Iisus Hristos: „Pomenește, Doamne, pe cei care aduc roade și fac bine în sfintele Tale Biserici și își aduc aminte de cei săraci. Răsplătește-le lor cu bogatele și cereștile Tale daruri (...). Adu-Ți aminte, Doamne, Dumnezeul nostru, și de tot poporul Tău și peste toți reversă mila Ta cea bogată, împlinind tuturor cererile cele spre mântuire” v

Având încredințarea că veți arăta și în acest an dărinie creștină și veți răspunde cu dragoste chemării noastre părintești în această lucrare sfântă de binefacere, vă mulțumim pentru generozitatea arătată în anii precedenți și ne rugăm Milostivului Dumnezeu „ca, având totdeauna toată îndestularea în toate, să prisosiți spre tot lucrul bun” (II Cor. 9, 8).

Îmbrățișându-vă cu dragoste părintească, noi, membrii Sfântului Sinod, vă împărtăşim binecuvântarea apostolică: „Harul Domnului nostru Iisus Hristos și dragostea lui Dumnezeu Tatăl și împărtășirea Sfântului Duh, să fie cu voi cu toți!” (II Cor. 13, 13).

**PREŞEDINTELE SFÂNTULUI SINOD AL
BISERICII ORTODOXE ROMÂNE**
† DANIEL

Arhiepiscopul Bucureştilor,
Mitropolitul Munteniei şi Dobrogei,
Locuitor al tronului Cezareei Capadociei şi
Patriarhul Bisericii Ortodoxe Române
† THEOFAN
Arhiepiscopul Iaşilor şi Mitropolitul Moldovei şi
Bucovinei
† LAURENȚIU
Arhiepiscopul Sibiului şi Mitropolitul Ardealului
† BARTOLOMEU
Arhiepiscopul Vadului, Feleacului şi Clujului
**MITROPOLITUL CLUJULUI, ALBEI, CIŞANEI ŞI
MARAMUREŞULUI**
† IRINEU
Arhiepiscopul Craiovei şi Mitropolitul Olteniei
† NICOLAE
Arhiepiscopul Timişoarei şi Mitropolitul Banatului
† PETRU
Arhiepiscopul Chişinăului,
Mitropolitul Basarabiei şi Exarh al Plaiurilor
† IOSIF
Arhiepiscopul Europei Occidentale
† SERAFIM
Arhiepiscopul Germaniei, Austriei şi
Luxemburgului şi Mitropolitul Ortodox Român al
Germaniei, Europei Centrale şi de Nord
† NIFON
Mitropolit, Arhiepiscop al Târgoviştei şi Exarh
Patriarhal
† TEODOSIE
Arhiepiscopul Tomisului
† PIMEN
Arhiepiscopul Sucevei şi Rădăuţiilor
† ANDREI
Arhiepiscopul Alba Iuliei
† NICOLAE
Arhiepiscopul Ortodox Român al celor două Americi
† GHERASIM
Episcopul Râmnicului
† EFTIMIE
Episcopul Romanului
† EPIFANIE
Episcopul Buzăului şi Vrancei
† CALINIC
Episcopul Argeşului şi Muscelului
† IOACHIM
Episcopul Huşilor
† CASIAN
Episcopul Dunării de Jos
† TIMOTEI
Episcopul Aradului, Ienopolei,
† LUCIAN
Episcopul Caransebeşului, Hălmagiu şi Hunedoarei
† SOFRONIE
Episcop al Episcopiei Ortodoxe Române a Oradiei
† JUSTINIAN
Episcop al Episcopiei Ortodoxe Române
a Maramureşului şi Sătmărului
† NICODIM
Episcopul Severinului şi Strelaiei

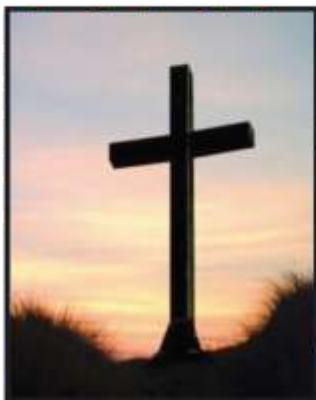
† DAMASCIN
Episcopul Sloboziei şi Călăraşilor
† IOAN
Episcopul Covasnei şi Harghitei
† GALACTION
Episcopul Alexandriei şi Teleormanului
† AMBROZIE
Episcopul Giurgiului
† SEBASTIAN
Episcopul Slatinei
† VISARION
Episcopul Tulcii
† PETRONIU
Episcopul Sălajului
† DANIEL
Episcop-Locuitor (Administrator)
al Episcopiei Daciei Felix
† SILUAN
Episcop Ortodox Român al Ungariei
† SILUAN
Episcop Ortodox Român al Italiei
† MACARIE
Episcop Ortodox Român al Europei de Nord
† TIMOTEI
Episcop Ortodox Român al Spaniei şi Portugaliei
† MIHAIL
Episcop Ortodox Român al Australiei şi Noii
Zeelande
† VINCENTIU PLOIEŞTEANUL
Episcop-Vicar Patriarhal
† CIPRIAN CÂMPINEANUL
Episcop-Vicar Patriarhal
† VARSANUFIE PRAHOVEANUL
Episcop-Vicar al Arhiepiscopiei Bucureştilor
† CALINIC BOTOŞANEANUL
Episcop-Vicar al Arhiepiscopiei Iaşilor
† ANDREI FĂGĂRĂŞANUL
Episcop-Vicar al Arhiepiscopiei Sibiului
† IRINEU BISTRITEANUL
Episcop-Vicar al Arhiepiscopiei Vadului,
Feleacului şi Clujului
† VASILE SOMEŞANUL
Episcop-Vicar al Arhiepiscopiei Vadului,
† GURIE GORJEANUL
Episcop-Vicar al Arhiepiscopiei Craiovei
† PAISIE LUGOJANUL
Episcop-Vicar al Arhiepiscopiei Timişoarei
† MARC NEMTEANUL
Episcop-Vicar al Arhiepiscopiei Ortodoxe
Române a Europei Occidentale
† SOFIAN BRAŞOVEANUL
Episcop-Vicar al Arhiepiscopiei a Germaniei, Austriei
şi Luxemburgului
† IOAN CASIAN DE VICINA
Episcop-vicar al Arhiepiscopiei
Ortodoxe Române a celor două Americi
† IOACHIM BĂCĂUANUL
Arhiereu-Vicar al Episcopiei Romanului
† CORNELIU BĂRLĂDEANUL
Arhiereu-Vicar al Episcopiei Huşilor
† IUSTIN SIGHETEANUL
Arhiereu-Vicar al Episcopiei Ortodoxe Române
a Maramureşului şi Sătmărului

CUVÂNT AL SFÂNTULUI VASILE CEL MARE DESPRE POST

Vremea postului și a curățirii, nu numai depărtare de bucate, ci și izbăvire de păcate. Izbăvindu-ne, aşadar, pe noi însine de tot păcatul, să postim cu osârdie, știind că postul a întors hotărârea lui Dumnezeu. Aşadar legea bisericească dinainte vestește postul, punând înainte ca propovăduire cu prea mare glas ceata proorocească și apostolească. Dar acesta cheamă nu numai pe bărbați și pe bătrâni, ci și pe femei și pe copii; înnoind tineretile unora și schimbând firea în virtute bărbătească a altora. «Căci în Hristos Iisus nu este parte bărbătească și femeiască»(Gal. 3:21). Ca daruri de biruință pune înainte celor ce se luptă împărăția cerurilor și cunună pururi înverzită și viață veșnică de postim cu sfințenie, după fericitul Ioil proorocul, care spune: «sfinții post, propovăduiți tămăduire, adunați pruncii care sug la săni; preoților, plângeți înaintea altarului; chemați pe bătrâni. Să iasă mireasa din cămara ei și mirele din asternutul lui»(Ioil 2:15). Că sfânt e felul postului, fiind adus lui Dumnezeu cel sfânt de sfinți în chip sfânt. Pe toți și cheamă, aşadar, propovăduirea la luptă. Dar multă este diferența de viață și de vîrstă a celor ce se luptă. Dar nu este lupta noastră cu sângele și cu trupul, ci cu începătoriile și cu stăpânirile și cu duhurile răutății. Căci cel ce are vrăjmași războinici văzuți, de e puternic, dă război împotrivă, iar de e neputincios, se mantuiește ascunzându-se; dar de are cineva războinici nevăzuți ce va face de nu va chama pe Dumnezeu în ajutor? Căci, de se culcă, aceia priveghează. Iar de se ascunde aceia dau război dinăuntru. Cumplit e vrăjmașul; îți aduce multe măiestrii după lupta iubirii de avere, a neînfrâñării, a beției, a desfătării și a slavei deșarte. Stă asupra-ți și când dormi; căci nu se rușinează nici de legile somnului. Ce vei face, deci, cu acești vrăjmași mulți pe care-i ai? Vei săpa groapă? Însă și pe aceasta o sare. Vei pune sănț? Însă

și pe acesta îl trece. Cum trebuie, deci, să te lupți? Cum trebuie să faci față la o astfel de urzeală? Căci nu e posibil nici să vezi pe cei ce te luptă. Ci se găsește ajutor mare: postul și rugăciunea. Căci prin acest chip sunt înfrâñti demonii cei răi, mai răi decât vrăjmașii cei văzuți, precum învață Domnul pe ucenici când spune despre cel lunatic: «Acest neam cu nimic nu iese decât cu rugăciune și cu post»(Mt. 15:20).

POSTUL - PĂZITORUL SĂNĂTĂȚII NOASTRE

Săracilor, primiți postul, tovarășul vostru de casă și de masă! Slugilor, primiți postul, odihnă necontenitelor voastre osteneli! Bogăților, primiți postul, doctorul care vă vindecă bolile ce vă vin din pricina prea multelor mâncăruri, postul care, prin schimbarea mâncărurilor, vă face mai plăcute bucătele de care vă săturăserăți din obișnuință cu ele! Bohnavilor, primiți postul, mama sănătoșilor, primiți postul, păzitorul sănătății voastre!

Sf. Vasile cel Mare

POSTUL CA MOȘTENIRE

Să arătăm cât este de vechi postul, să arătăm că toți sfintii l-au primit ca pe o moștenire strămoșească și l-au păzit, transmițându-l din tată în fiu. Așa s-a păstrat acest bun și a ajuns, din neam în neam, până la noi.

Sf. Vasile cel Mare

POSTUL CA DATORIE

Dacă vreun episcop sau presbiter, diacon sau ipodiacon, ceteț sau vreun cântăreț nu postește sfânta Patruzecime a Paștilor, sau miercurea și vinerea, să se

SFINTII PĂRINȚI DESPRE POST

caterisească, afară numai dacă ar fi împiedicat de slăbiciunea trupească; iar dacă ar fi laic - să se afurisească.

Canonul 69 Apostolic

POSTUL CA MEDICAMENT PENTRU SUFLET

E nevoie de multă vitejie spre a birui pofta stomacului. Cel ce a pus stăpânire pe ea își deschide drum singur spre eliberarea de patimi și spre desăvârșita înfrânanare.

Sf. Ioan Scărarul

Dacă postul a fost necesar în rai, cu atât mai mult e necesar în afară de rai. Dacă a fost un medicament util înainte de rană, cu atât mai mult este util după rană.

Sf. Ioan Gură de Aur

Înfrânanarea nu constă în abținerea de la mâncăruri fără nici un sens, ci în îndepărțarea totală de voințele proprii.

Sf. Vasile cel Mare

POSTUL - OCROTITORUL VIRTUȚILOR

Patimile cu nimic nu se sting atât de mult, cât se sting cu cumpătarea. Dacă cineva se luptă și motivul lui este prefăcătoria sau credința că lucrează virtutea, el nu se luptă cu înțelepciune. Dar cel care este cumpătat nu gândește că lucrează virtutea, nici nu vrea să fie lăudat ca ascet, ci știe că prin cumpătare vine înțelepciunea și cu ajutorul ei vine smerenia.

Avva Dorotei

Postul ocrotește orice virtute. Este începutul luptei spirituale, cununa celor cumpătați, frumusețea fecioriei și sfînteniei, strălucirea cumințeniei, începutul vieții creștine, mama rugăciunii, izvorul cumințeniei. El învață linistea și este înaintemergătorul tuturor celor latte fapte.

Sf. Isac Sirul

POSTUL - ARMĂ ÎMPOTRIVA ISPITELOR

Ești bogat? Nu insulta postul, socotindu-l nevrednic să stea cu tine la masă!

Sf. Vasile cel Mare

Postul este marea armă împotriva ispitelor, precum plăcerea este începutul tuturor păcatelor.

Theofilact al Bulgariei

Ne-am îmbolnăvit prin păcat, să ne vindecăm prin pocăință. Iar pocăința fără post este neputincioasă. Îndreaptă-te, dar, înaintea lui Dumnezeu prin post.

Sf. Vasile cel Mare

Postul și cumpătarea răzbunările trupești le încetează, robia mâniei și a poftei o posomorăsc, aduc claritate și limpezime în cugetare, curățind-o de fumul care iese din mulțimea mâncărurilor și de ceața care se face din cauza lor. Cu postul și cu cumpătarea se slăbește omul exterior, și cu cât se slăbește acesta, cu atât se înnoiește cel lăuntric.

Sf. Grigorie Palama

CANONUL CEL MARE - CHEMAREA LA POCĂINTĂ

La începutul Postului, ca un "debut" al acestuia, ca un "acordaj" înainte de "armonia" deplină, găsim Marele Canon de pocăintă al Sfântului Andrei Criteanul. Împărțit în patru părți, este citit la Vecernia cea Mare, în serile primelor patru zile ale Postului. Canonul poate fi descris cel mai bine ca o plângere de pocăintă care ne vorbește despre proporțiile și adâncimea păcatului, tulburând sufletul cu jale, căință și nădejde. Cu o măiestrie unică, Sfântul Andrei împletește marile teme biblice - Adam și Eva, Raiul și căderea în păcat, Noe și Potopul, David, Pământul făgăduinței și, în cele din urmă, Hristos și Biserica - cu mărturisirea păcatului și cu pocăința. Evenimentele istoriei sfinte sunt dezvăluite ca evenimente ale vieții mele, faptele lui Dumnezeu din trecut ca fapte îndreptate spre mine și mantuirea mea, tragedia păcatului și a trădării ca drama mea personală. Viața mea îmi este prezentată ca o parte a luptei mărețe și atoccuprinzătoare dintre Dumnezeu și puterile întunericului care s-au răzvrătit împotriva Lui.

Canonul începe în această notă foarte personală: „De unde voi începe a plângе faptele vieții mele ticăloase? Ce începere voi pune, Hristoase, tângirii acestei de acum?” Unul după altul, păcatele mele sunt dezvăluite în legătura lor profundă cu drama continuă a relației omului cu Dumnezeu; istoria căderii omului în păcat este istoria mea: „Râvnind neascultării lui Adam, celui întâi zidit, m-am cunoscut pe mine dezbrăcat de Dumnezeu, și de împărția cea veacuitoare, și de desfătare, pentru păcatele mele.” Am pierdut toate darurile dumnezeiești; „Întinatu-mi am haina trupului meu, și mi-am spurcat podoaba cea după chipul și după asemănarea Ta, Mântuitorule, întunecat-mi am frumusețea sufletului cu

dulcețile poftelor, și cu totul, toată mintea, cărâna mi-am făcut.”

Astfel, patru seri, cele două cântări ale Canonului îmi amintesc iară și iară istoria duhovnicească a lumii, care este și istoria mea. Mă ispitește cu întâmplările și faptele hotărâtoare ale trecutului a căror semnificație și putere sunt oricum veșnice, pentru că fiecare suflet omenesc - unic și de neînlocuit - se mișcă, ca să spunem aşa, către aceeași dramă, se află față în față cu aceleași dileme fundamentale, descoperă aceeași ultimă realitate. Exemplele scripturistice sunt mai mult decât simple „parbole” - aşa cum mulți oameni cred - și care găsesc, deci, acest Canon prea „istovitor”, prea încărcat cu nume și întâmplări nesemnificative! De ce să vorbim, se întreabă ei, de Cain și Abel, de David și Solomon, când ar putea fi cu mult mai simplu să spun: „Am păcatuit”?

Ceea ce ei nu înțeleg, totuși, este că simplul cuvânt păcat în tradiția biblică și creștină are o încărcătură pe care omul „modern” este, pur și simplu, incapabil să o cuprindă și care face ca mărturisirea păcatelor sale să fie ceva foarte diferit de adevărata pocăință creștină. Mediul cultural în care trăim și care modeleză concepția noastră asupra lumii, exclude în fapt noțiunea de păcat. Căci, dacă păcatul este întâi de toate căderea omului de la o foarte mare înălțime spirituală, respingerea de către om a „chemării sale înalte”, ce pot însemna toate acestea înăuntrul unei culturi

care ignoră și neagă această „mare înălțime” și această „chemare” și care definește omul nu ca pe cel „de deasupra”, ci ca pe cel de „dedesubt” - o cultură care chiar și atunci când nu îl neagă fățuș pe Dumnezeu este, în realitate, materialistă până în cele mai adânci structuri ale sale, care se gândește la viața

omului numai în termenii bunurilor materiale și ignoră vocația sa transcedentală?

Aici, păcatul este gândit întâi de toate ca o „slăbiciune” firească, cauzată de obicei unei „neadaptări” care are, la rândul ei, rădăcini sociale și care, prin urmare, poate fi eliminată printr-o mai bună organizare socială și economică. Din acest motiv, chiar și atunci când își mărturisește păcatele, omul „modern” nu mai face pocăință; fiind sigur de justitia felului în care înțelege religia, ori împărtășește „problemele” sale cu duhovnicul - așteptând de la religie un tratament terapeutic care îl va face din nou fericit și „în rânduială”. În nici un caz nu putem vorbi aici despre pocăință ca despre cutremurarea omului care, văzând în sine „imaginea” „slavei celei de negrăit”, realizează că a pângărit-o, a trădat-o și a alungat din viață sa pocăință, ca părere de rău, vine din adâncimea cea mai profundă a conștiinței omenești; ca dorință de reîntoarcere, ca încredințare în iubirea și milostivirea lui Dumnezeu. Din acest motiv, nu este îndeajuns să spui „Am păcatuit”. Această mărturisire capătă sens și devine lucrătoare numai dacă păcatul este înțeles și trăit în toată adâncimea și tristețea sa.

Rolul și scopul Canonului cel Mare este să ne descopere păcatul și, astfel, să ne conducă spre pocăință; să descopere păcatul nu prin definiții și înșiruiri, ci printr-o adâncă meditație asupra măreței istorii biblice, care este, cu adevărat, o istorie a păcatului, a pocăinței și a iertării. Această meditație ne duce într-o cultură duhovnicească diferită, ne provoacă cu o viziune total diferită asupra omului, asupra vieții sale, asupra țelurilor și motivațiilor sale. Ea reface în noi spațiul spiritual fundamental în cadrul căruia pocăința devine din nou posibilă. Când auzim, de exemplu: „Nu m-am asemănat, Iisuse, dreptății lui Abel. Daruri primite nu ti-am adus Tie nici odinoară, nici fapte dumnezeiești, nici jertfă curată, nici viață fără prihană”

Înțelegem că istoria primei jertfe (cea a lui Cain și Abel), atât de lapidar amintită în

Biblie, ne descoperă ceva esențial despre propria noastră viață, despre însăși ființa umană, înțelegem că înainte de toate păcatul este respingerea vieții ca ofrandă sau jertfă adusă lui Dumnezeu sau, cu alte cuvinte, păcatul este respingerea orientării divine a vieții, deci, acel păcat este, la originile sale, deviația iubirii noastre de la țelul său final. Aceasta este descoperirea care face posibilă mărturisirea a ceva ce este atât de profund îndepărtat de experiența „modernă” a vieții și care acum devine atât de adevărat din punct de vedere „existențial”: „Ziditorule, făcându-mă lut viu, ai pus întru mine trup și oase, și suflare de viață! Ci, o, Făcătorul meu, Mântuitorule și Judecătorule, primește-mă pe mine, cel ce mă pocăiesc.”

Pentru a fi ascultat cum se cuvine, Canonul cel Mare presupune, desigur, cunoașterea Sfintei Scripturi și pricperea de a ne împărtăși din meditațiile asupra înțelesurilor Canonului pentru noi. Dacă astăzi atât de mulți oameni îl consideră plăicos și fără sens, aceasta e din cauza credinței lor, care nu se mai hrănește din izvorul Sfintelor Scripturi care, pentru Părinții Bisericii, era izvorul credinței. Trebuie să învățăm din nou cum să intrăm într-o lume ca aceea descoperită de Biblie și cum să trăim în ea; și nu există o cale mai bună către această lume decât Liturgia Bisericii, care nu reprezintă numai transmiterea unor învățături biblice, ci tocmai descoperirea felului biblic de viață.

Călătoria Postului începe astfel cu o reîntoarcere la „punctul de plecare” - lumea Creației, Căderii și Răscumpărării, o lume în care toate lucrurile vorbesc de Dumnezeu și reflectă slava Sa, în care toate întâmplările sunt îndreptate spre Dumnezeu, în care omul găsește adevărata dimensiune a vieții sale și, având temelia în aceasta, face pocăință.

Părintele Alexander Schmemann

ACTUALITATEA EPARHIALĂ

ÎNTÂMPINAREA DOMNULUI

În ziua prăznuitării Întâmpinării Domnului, Preasfințitul Dr. Ambrozie, Episcopul Giurgiului, înconjurat de un ales sobor de preoți și diaconi, a săvârșit Sfânta Liturghie Arhierească la Catedrala Episcopală „Adormirea Maicii Domnului” din Giurgiu. În cuvântul de învățătură adresat celor prezenți, Preasfinția Sa a vorbit despre evenimentul aducerii Pruncului Iisus la templu, la 40 de zile după naștere, spre a fi închinat Domnului. La finalul cuvântului de învățătură, i-a îndemnat pe credincioși să-L întâmpine mereu pe Hristos, asemenei dreptului Simeon și proorocitei Ana, știind că El este „lumină spre descoperirea neamurilor”.

SLUJIRE ARHIEREASCĂ LA BISERICA "SF. HARALAMBIE" DIN MUNICIPIUL GIURGIU

În ziua de 10 februarie, când Biserica Ortodoxă îl cinstește pe Sf. Sfințit Mucenic Haralambie, Preasfințitul Dr. Ambrozie, Episcopul Giurgiului, înconjurat de un ales sobor de preoți și diaconi, a săvârșit Sfânta Liturghie Arhierească la biserică „Sf. Haralambie” din mun. Giurgiu, cu prilejul hramului acesteia. Cu această ocazie, Preasfinția Sa a dăruit acelui biserici reprezentative pentru eparhia Giurgiului o părticică din moaștele Sfântului Sfințit Haralambie. În cuvântul de învățătură adresat celor prezenți, Preasfințitul Părinte a vorbit despre viața pilduitoare a sfântului, îndemnând totodată pe numerosii credincioși prezenți, să înalte rugăciuni către cel care este venerat ca un ocrotitor al

familiei, al caselor, al gospodăriilor și care a primit cu bucurie de la Stăpânul lumii dreapta credință să o împartă celor ascultători cuvintelor lui Hristos.

DUMINICA A XXXIII-A DUPĂ RUSALII (A VAMEȘULUI ȘI A FARISEULUI)

În Duminica a XXXIII-a după Rusalii, la aniversarea a trei ani de la alegerea în demnitatea de episcop al Giurgiului, Preasfințitul Dr. Ambrozie, Episcopul Giurgiului, înconjurat de un sobor de preoți și diaconi, a săvârșit Sfânta Liturghie Arhierească la Catedrala Episcopală „Adormirea Maicii Domnului” din Giurgiu. Cu acest prilej, Preasfinția Sa l-a instalat în funcția de Eccliarh al Catedralei Episcopale din Giurgiu pe PCw. Protos. Teodor Serban, Secretarul Eparhial al Episcopiei Giurgiului. În cuvântul de învățătură, Preasfințitul Părinte a vorbit celor prezenți despre pericopa evanghelică în care a fost prezentată pilda „Vameșului și a fariseului”. La final Preasfinția Sa i-a îndemnat pe cei prezenți să aibă întotdeauna măsura virtutii adevărata și a creșterii duhovnicești care stă pururea îmbrăcată în smerenia cea adevărată.

DUMINICA A XXXIV-A DUPĂ RUSALII (A FIULUI RISIPITOR)

În Duminica a XXXIV-a după Rusalii, Preasfințitul Dr. Ambrozie, Episcopul Giurgiului, a săvârșit Sfânta Liturghie Arhierească la Catedrala Episcopală „Adormirea Maicii Domnului” din Giurgiu. În cuvântul de învățătură adresat credincioșilor, Preasfinția Sa a vorbit despre pericopa evangelică în care a fost prezentată Pilda Fiului risipitor, subliniind că orice întoarcere de pe drumul păcatului este posibilă și că orice întoarcere însoțită de căință este primită de Dumnezeu și e binecuvântată cu iertarea tuturor greșelilor. La final, Preasfințitul Părinte Ambrozie i-a îndemnat pe cei prezenți să-și mărturisească păcatele prin Taina Spovedaniei, urmând exemplul fiului risipitor care, prin „venirea în sine”, prin căință și nădejde, a dobândit iertarea părintelui său și calitatea defiu.

SLUJIRE ARHIEREASCĂ ÎN BISERICA "SFÂNTUL IERARH NICOLAE" - BOLINTIN DEAL

În Duminica Lăsatului sec de carne (a Înfricoșării Judecății), Preasfințitul Dr. Ambrozie, înconjurat de un ales sobor de preoți, a săvârșit Sfânta Liturghie Arhierească la biserică „Sf. Ierarh Nicolae” din Bolintin Deal, protoieria Bolintin. Cu acest prilej, Preasfinția Sa a instalat în funcția de preot paroh al parohiei Bolintin Deal I pe PC. Pr. Pisculungeanu Florin și în funcția de preot II al aceleiași parohii pe PC. Pr. Avram Anani. De asemenea, cu această ocazie a acordat distincția eparhială „Vrednicia Vlăsecană” domnului Emilian Bănică, primarul din Bolintin Deal. În cuvântul de învățătură adresat numerosilor credincioși prezenți, Preasfințitul Părinte Ambrozie a vorbit despre pericopa evangelică în care a fost prezentată aşa numita „cuvântare eshatologică”

rostită de Mântuitorul, în care sunt arătate semnele premergătoare sfârșitului lumii și ale celei de a doua venire a Domnului. La final, Preasfinția Sa i-a îndemnat pe cei prezenti la săvârșirea faptelor bune, la pocăință și la iertare, urmând cuvintelor Sfântului Apostol Iacob: „Așa să vorbiți și așa să faceți, ca unii care veți fi judecați prin legea libertății”. (Iacob 2,12)

SESIUNE DE FORMARE ÎN VEDEREA APLICĂRII PROIECTULUI CATEHETIC "HRISTOS ÎMPĂRTĂȘIT COPIILOR" ÎN PROTOIERIA HEREȘTI

Cu binecuvântarea Preasfințitului Părinte Dr. Ambrozie, Episcopul Giurgiului, în ziua de 24 februarie, în biserică „Sf. Treime” din Herestii a avut loc sesiunea de instruire a preoților din Protoieria Herestii, în vederea aplicării Proiectului „Hristos împărtășit copiilor” la nivelul fiecărei parohii. La această sesiune de formare au participat PC. Pr. Podaru Mihaiță, Protopop al Protoieriei Herestii, PC. Pr. Gabriel Chirculeanu, inspector al Biroului de catehizare, și PC. Pr. Gheorghe Ion, inspector responsabil cu activitatea de catehizare în Protoieria Herestii.

Preoții au primit informațiile necesare cu privire la programul, strategia și mijloacele de implementare în parohii a Proiectului național de catehizare „Hristos împărtășit copiilor”.

AGENDA DE LUCRU A PREASFINTITULUI PĂRINTE AMBROZIE

Luna februarie 2009

Duminică, 1 februarie

În Duminica Înaintepräznirii Întâmpinării Domnului, Preasfințitul Dr. Ambrozie, Episcopul Giurgiului, înconjurat de un ales sobor de preoți și diaconi, a săvârșit Sfânta Liturghie Arhierească la Catedrala Episcopală „Adormirea Maicii Domnului” din Giurgiu și a rostit un cuvânt de învățatură.

Luni, 2 februarie

În ziua prăznuirii Întâmpinării Domnului, Preasfințitul Dr. Ambrozie, Episcopul Giurgiului, înconjurat de un ales sobor de preoți și diaconi, a săvârșit Sfânta Liturghie Arhierească la Catedrala Episcopală „Adormirea Maicii Domnului” din Giurgiu și a rostit un cuvânt de învățatură. De asemenea, a prezidat lucrările Adunării Eparhiale a Episcopiei Giurgiului, care au avut loc la Mănăstirea Sf. M.Mc. Gheorghe din mun. Giurgiu.

Martî, 3 februarie

A avut program administrativ și a rezolvat o serie de probleme administrative împreună cu Preacucernicii părinți consilieri.

Miercuri, 4 februarie

A primit în audiență preoți și credincioși din eparhie.

Joi, 5 februarie

A avut program administrativ și a rezolvat o serie de probleme administrative împreună cu Preacucernicii părinți consilieri.

Duminică, 8 februarie

La aniversarea a trei ani de la alegerea în demnitatea de episcop al Giurgiului, Preasfințitul Dr. Ambrozie, Episcopul Giurgiului, înconjurat de un sobor de preoți și diaconi, a săvârșit Sfânta Liturghie Arhierească la Catedrala Episcopală „Adormirea Maicii Domnului” din Giurgiu. Cu acest prilej, Preasfinția Sa l-a instalat în funcția de Ecclesiarch al Catedralei Episcopale din Giurgiu pe PCuv. Protos. Teodor Șerban, Secretarul Eparhial al Episcopiei Giurgiului și a rostit un cuvânt de învățatură.

Luni, 9 februarie

A prezidat ședința permanentă Consiliului Eparhial.

Martî, 10 februarie

În ziua sărbătoririi Sfântului Haralambie, a săvârșit Sfânta Liturghie Arhierească la biserică „Sf. Haralambie” din mun. Giurgiu, cu prilejul hramului acesteia. Cu această ocazie, Preasfinția Sa a dăruit acestei biserici reprezentative pentru eparhia Giurgiului o părticică din moaștele Sfântului Sfințit Haralambie și a rostit un cuvânt de învățătură.

Miercuri, 11 februarie

A primit în audiență preoți și credincioși din eparhie.

Joi, 12 februarie

A avut program administrativ și a rezolvat o serie de probleme administrative împreună cu Preacucernicii părinti consilieri.

Vineri, 13 februarie

A participat, în sala „Nichifor Crainic”, din incinta Centrului Eparhial, la sesiunea de

instruire a preoților din eparhia Giurgiului, în vederea implementării Proiectului catehetic „Hristos împărtășit copiilor”.

Duminică, 15 februarie

A săvârșit Sfânta Liturghie Arhierească la Catedrala Episcopală „Adormirea Maicii Domnului” din Giurgiu și a rostit un cuvânt de învățătură.

Luni, 16 februarie

A prezidat ședința permanentă Consiliului Eparhial.

Martî, 17 februarie

A avut program administrativ și a rezolvat o serie de probleme administrative împreună cu Preacucernicii părinti consilieri.

Joi, 19 februarie

A primit în audiență preoți și credincioși din eparhie.

Duminică, 22 februarie

A săvârșit Sfânta Liturghie Arhierească la biserică „Sf. Ierarh Nicolae” din Bolintin Deal, protoieria Bolintin. Cu acest prilej, Preasfinția Sa a instalat în funcția de preot paroh al parohiei Bolintin Deal I pe PC. Pr. Pisculungeanu Florin și în funcția de preot II al aceleiași parohii pe PC. Pr.

Avram Anani. De asemenea, cu această ocazie a acordat distincția eparhială „Vrednicia Vlăsecană” domnului Emilian Bănică, primarul din Bolintin Deal și a rostit un cuvânt de învățătură.

Luni, 23 februarie

A prezidat ședința permanentă Consiliului Eparhial.

Martî, 24 februarie

A participat la ședința anuală de lucru a Adunării Naționale Bisericești a Bisericii Ortodoxe Române care a avut loc în Aula „Teocist Patriarhul” a Palatului Patriarhiei, sub președinția Preafericitului Părinte Patriarh Daniel.

Miercuri, Joi 25 - 26 februarie

A participat la Lucrările Sfântului Sinod al Bisericii ortodoxe Române care au avut loc la Palatul Patriarhiei.

MĂNĂSTIREA COMANA

VIEȚEA A MONAHISMULUI DIN JUDEȚUL GIURGIU

Mănăstirea Comana, situată în comuna Comana din județul Giurgiu, a fost ctitorită de Vlad Tepeș († 1476) în anul 1461, ca o mănăstire-cetate, care însă s-a ruinat până la finele secolului al XVI-lea. Locul pe care a fost înălțată Mănăstirea era odinioară o insulă în mijlocul mlaștinilor, iar accesul se făcea pe o poartă aflată în nordul incintei, după ce se traversa un pod de lemn, ușor de incendiat la vreme de primejdie. Din această perioadă s-au descoperit urmele unei biserici de plan dreptunghiular (12 x 10 m), care avea fundație din cărămidă iar partea superioară din bârne. Interiorul bisericii era tencuit și pictat, găsindu-se urme de vopsea roșie și albastru închis. În jurul

acestei bisericiute chiliile mănăstirii. Săpăturile arheologice întreprinse între 1971-1972 au descoperit parțial unele incăperi, dar fără a putea reconstituiri chiar și numai grafic întregul ansamblu. Cu toate că a fost ridicată în mare parte din material perisabil, această biserică cu unele reparații făcute de domnitorii a durat un secol și jumătate, ceea ce dovedește, încă o dată, siguranța ce i-o dădea poziția naturală a terenului insulă între păduri și ape.

În 1588, boierul Radu Șerban din Coianî - satul Mironești de azi - începe zidirea unei noi mănăstiri la Comana pe pământurile moștenite de la mama sa, Maria din Coianî, iar alegerea locului de ridicare a ctitoriei a fost determinată de existența zidurilor vechii mănăstiri, ruinate la aceea dată, dar destul de puternice, pentru ca, refăcute, să asigure protecția noii construcții.

Noua Mănăstire Comana arăta ca o adevarată cetate de câmpie: patrulater neregulat, măsurând 61,20 x 55,50m pe laturile mari, cu ziduri exterioare și cinci turnuri ieșite în afara zidurilor pentru apărare, deasemenea plină de guri individuale de tragere și chiar lăcașuri pentru tunuri mici de cetate.

Radu Șerban clădește în această incintă o biserică cu hramul Sf. Nicolae, biserică pe care o zugrăvește și unde, pe zidul de la intrarea în pronaos, va apărea împreună cu soția sa Elina, aşa cum o cerea obiceiul ctitoricesc, dar pisania nu s-a păstrat, fiind înlocuită la refacerea din 1699-1700 cu o alta a străneputului său, Șerban Cantacuzino.

La 1667 este înmormântat la Comana Drăghici Cantacuzino fețorul Elinei, care moare la Constantinopol și e adus în țară de fiul său Șerban. Tot aici va fi înmormântat mai apoi și Constantin, fiul spătarului Drăghici, după cum reiese din inscripția pusă pe mormânt la 1699 de Șerban. Prin aceste înmormântări succesive se relevă trecerea Comanei în seama Cantacuzinilor din ramura lui Drăghici biserică, ctitorie domnească, devenind loc de înhumare a acestora.

Deosebit de bogată, doavadă fiind moșile pe care le avea, Mănăstirea a fost în timpul lui Matei Basarab unul dintre principalele centre religioase ale țării. Aici își va face ucenia și viitorul mitropolit al Ardealului și partizan al luptei antiotomane Sfântul Ierarh și Mărturisitor Sava Brancovici (1620 - † 1683).

Mănăstirea Comana s-a aflat în centrul atenției în timpul luptelor antiotomane din 1657-1662, precum și în vremea războiului rusu-austro-turc din 1768-1774.

Afectată de războaie și de proastă gospodărire, mănăstirea s-a degradat treptat. În anul 1728, Mănăstirea Comana este închinată Patriarhiei Sfântului Mormânt din Ierusalim, de către Nicolae Mavrocordat. Prin această închinare, mănăstirea începe să-și piardă din averi și moșii.

După secularizarea averilor mănăstirești din 1863, călugării greci părăsesc Comana. De la această dată nu s-a mai făcut nicio reparație timp de peste 100 de ani, toate moșile fiind expropiate, iar mănăstirea devenind biserică parohială a satului. La 1877, în timpul Războiului de Independență, Prefectura județului a fost gazduită în localul fostei mănăstiri. La sfârșitul secolului trecut locuia într-o aripă arendașul moșiei, iar în cealaltă funcționa Școala satului.

Săpăturile arheologice întreprinse în 1970-1971 au precizat multe din datele și fazele de construcție. În baza acestor cercetări s-au efectuat lucrări de restaurare a întregului complex. Biserică, grav afectată de cutremurele din 1977 și 1986 a fost consolidată în întregime în 1988-1990, urmând ca în anii următori să fie repictată.

În anul 1992, prin purtarea de grijă a vrednicului de pomenire, Părinte Patriarh Teoctist, Comana redevine mănăstire de călugări, cu viață monahală de obște.

MĂNĂSTIREA COMANA

- imagini -

Candela de mormânt

Clopotniță și chiliiile mănăstirii

*Lespede de mormânt din lapidariul
mănăstirii
cu simbolul cantacuzinilor*

Pantocrator

*Piatra de mormânt a
Doamnei Anca 1688*

Racla cu moaștele Sf. Ecaterina